

KŪRYBIŠKUMAS VERTIME: ĮMONIŲ ĮSTATŲ ŽANRO KONVENCIJŲ VERTIMAS

Sandro Nielsen

Santrauka

Vertimo teoretikai ir teisės tekstų vertėjai jau seniai daug dėmesio skiria dviejų teisės sistemų, į kurias reikia atsižvelgti verčiant iš vienos kalbos į kitą, terminų atitikimo problemai. Neužtikrintumas šioje srityje verčia vertėjus kuo labiau laikytis originalo kalbos teksto, todėl dažnai kyla pavojus, kad vertimas bus pažodinis, neatitiks vertimo kalbai keliamų reikalavimų. Neseniai pasirodė vertimo problemas nagrinėjančių mokslininkų straipsnių, kuriuose teigiama, kad net ir verčiant teisės tekstus galima tam tikra kūrybinė laisvė. Tačiau iki šiol beveik neapartos originalo kalbos žanrų konvencijos ir tai, kokias strategijas vertėjai galėtų panaudoti jas perteikdami kita kalba. Verčiant įmonių įstatus sukuriamas tekstas, kurio svarbiausia funkcija yra perteikti informaciją profesionalams, gerai suprantantiems verčiamo teksto turinio subtilybes, bet vertėjui lieka mažai kūrybinės erdvės perteikiant specifines šio žanro konvencijas. Šiuo atveju kūrybiškumas tiesiogiai priklauso nuo to, ar pasirenkama į originalo kalbą, ar į vertimo kalbą orientuota vertimo strategija, o kūrybiškumo laipsnį gali varžyti pragmatikoje minimas „bendradarbiavimo principas“ (angl. *co-operative principle*).

Translational Creativity: Translating Genre Conventions in Statutes

Straipsnyje pateikiami Danijos įmonių įstatų žanro konvencijos vertimo pavyzdžiai rodo, kokias pasirinkimo galimybes turi jų vertėjai ir kokie skirtingi gali būti šių strategijų panaudojimo rezultatai. Geriausias rezultatas pasiekiamas tada, kai pasirenkama į vertimo kalbą orientuota strategija ir laikomasi tų žanro konvencijų, kurių tikisi vertimo adresatas, bet kartu išlaikomas originalo kalbos teksto teisinis turinys. Tik tokiu atveju vertimas pasiekia tikslą: vertimo adresatas priima išverstąjį tekstą kaip faktiniu ir žanriniu atžvilgiu teisingą.